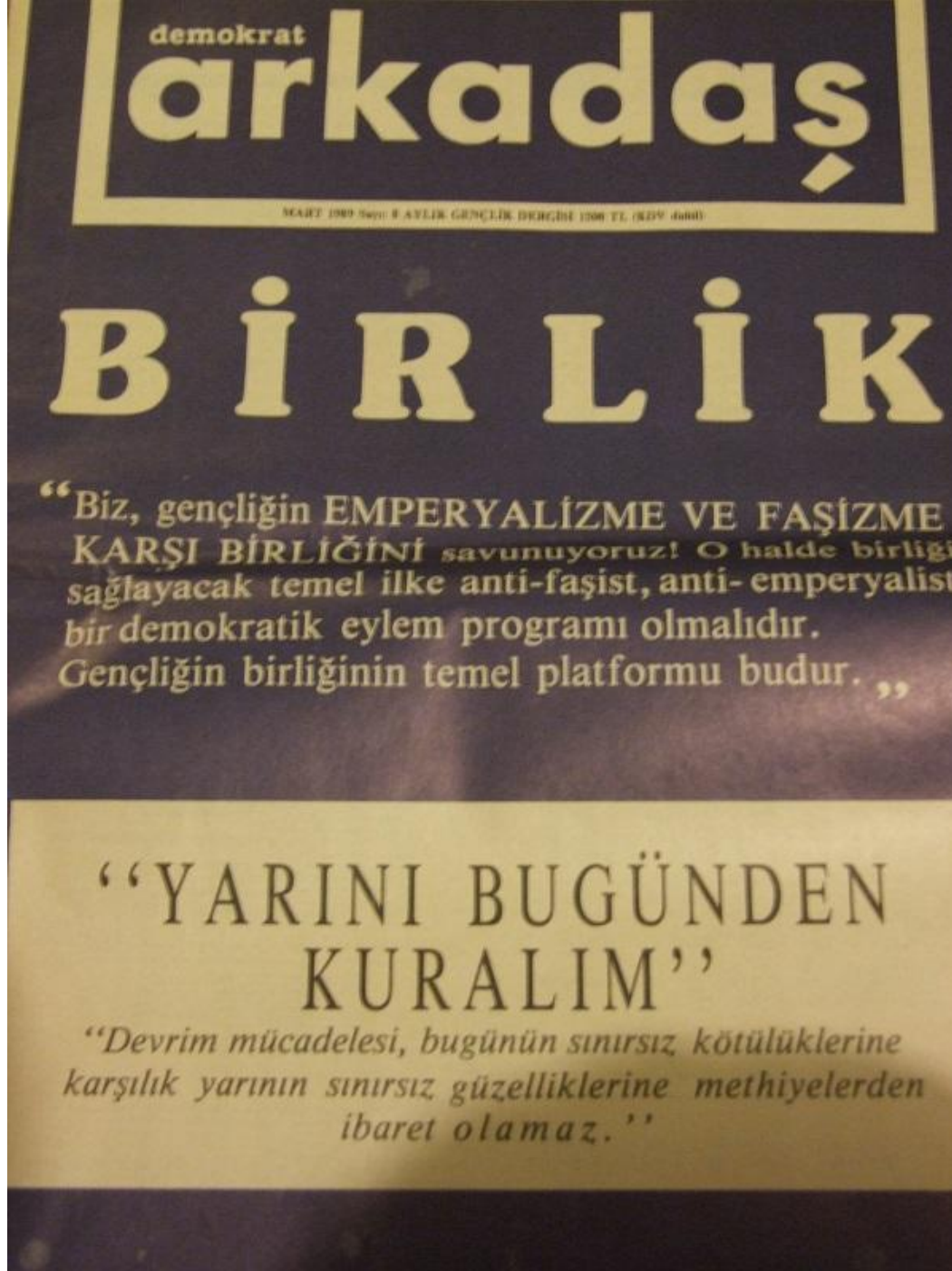

1980'li Yıllarda Demokrat Arkadaş Hareketi-Serkan Yaman

Tarih:22 Aralık, 2013

Ülkemizde '80'lerdeki hafifçe kıpırdanmaya başlayan muhalefet rüzgârını öğrenci hareketi de yakalamıştı bir dönem. '86'da İstanbul'da, Ankara'da ve İzmir'de öğrenci dernekleri kurulmaya başlandı. İstanbul'daki dernekler içinde İÜ Öğrenci Derneği tüm baskı ve bürokratik engellemelere rağmen ilk bildirisini dağıtıyordu çevresinde.

Gerçi hareket alanları dardı bu yapıların. Çünkü apolitik bir gençlik vardı derneklerin tabanı olarak önlerinde duran...Yapılması, verilmesi gereken mücadele; öğrencileri akademik-demokratik talepleri doğrultusunda örgütlemek, bu mücadeleye sahip çıkmak, bilimsel-özerk üniversite talebini yükseltmekti. Tabii antifaşist-antiemperyalist mücadele çizgisinden de ayrılmadan... Kısacası **Dev-Genç** çizgisini sahiplenmekti.

Dönemin öğrenci liderlerinden birkaç genç bu ortam içerisinde bir uğraş içerisine girdiler; Demokrat Arkadaş dergisi bu tarihte yayın hayatına atıldı ve Dev-Genç çizgisini sahiplendi.

DEMOKRAT ARKADAŞ'IN AMACI

Demokrat Arkadaş dergisi gençlik hareketinin sesi olmaya aday olarak mürekkep tüketti. Kimi yayınlarında öğrenci hareketinin içinde bulunduğu durumu ' Öğrenci Hareketinde Kriz 'manşetiyle ele aldı, kimisindeyse birlik sorununu antifaşist-antiemperyalist temelde birlik olarak deklare eden yazılar kaleme aldı. Fraksiyonel yapıların gençlik mücadelesine dar kadrocu, sekte bakış açılarını eleştirerek mevzilerin terk edilmemesi gerektiğinden, zaman zaman geri çekilmelerle sürece bir mücadelenin devamlılığında söz etti. Kitleleşmek gereğinden ve onun yollarından dem vurdu. Mücadeleyi sadece YÖK'e (Yüksek Öğretim Kurumu) karşı indirgemek gerektiğine dikkat çekerek toplumsal sorunlara, memleket meselelerine duyarlı olmaya çağırırdı.

Derginin kadroları, derneklerinin kapatılmasına karşı 12 Eylül sonrası ilk kitlesel yürüyüşü gerçekleştirenler, 28 Nisan Rektörlük İşgali ve sonrası alınlarının akıyla mücadeleden çıkanlar, harçlara –fonlara-karanlıkta kalanlara karşı seslerini yükseltenler, disiplin soruşturmalarına karşı dik duranlar arasından çıkmıştı. Onlar, Emil Galip Sandalcı'nın gözetmenliğini yaptığı kitlesel açlık grevinde Merkez Bina'nın önünde kamp kurarak ustalaşanların içinden gelmişlerdi.

BİR YAYIN ORGANINDAN KORKMAK!

1980'lerin sonuna gelindiğinde '80 öncesinden kalan bazı kişiler (aralarında hapisten çıkmışları da vardı) yeni gelişmekte olan Dev-Genç'in '80 sonrası mücadelesini yukarıdan sahiplenmeye yeltendiler. Demokrat Arkadaş dergisi bu esnada ilk aşamanın eşliğinde bulunuyordu. Ya kendi yatağında gelişecek veya kendi dinamiğini geliştirmeyip yok olacaktı. Tam bu sırada müdahaleye uğradı. Yukarıdan gelen '**eskiler**' bu potansiyelin tepesine oturmak istediler. Dergiyi çıkaranlar ve etrafındaki grup bunu kabul etmediler. Ancak karşı çıkıp ikilik yaratmak da istemiyorlardı. Sekiz sayı çıkan ve her sayısı 2 yıl içerisinde on bine yakın okuyucu bulan bu çalışmayı sona erdirdiler.

Demokrat Arkadaş iki arada bir derede kalan yayın olarak '89 Martı'nda yayın faaliyetine son verdi.

Son sayısında Birlik başlığı altında antifaşist-antiemperyalist temelde gençliğin devrimci eylem programından ve bu esasta bir birliktelikten söz edilmekteydi. Hazırlopçulara mücadelenin gerekliliğinden söz açılarak gereken cevap verilmekteydi.

Demokrat Arkadaş dergisinden sonra Devrimci Gençlik dergisi çıktı ama bu dergi Demokrat Arkadaş'ın fikir seviyesine ulaşamadı. Eskinin basitçe tekrarına girişti. Böylece yeni bir arayış çabası daha Türkiye solunun geçmişine gömülmüş oldu. Esas nedeni, 80 sonrası neslin eski nesle karşı gereksiz bir saygı göstermesi ama öte yandan da mücadeleyi yeni bir aşamaya götürecek liderlik vasıflarına sahip olmamasıydı. Kararlılık ve kendine güven eksikliği temel sorundu.

ARADIĞINI YARINLARDA BULABİLECEK DEVRİMCİ BİR YAYIN

Aradan 24 yıl geçmiş... Solun durumu malum. Bir hareketsizlik söz konusu. Kıpırdanma yok. Yazılanlar çizilenlerin birçoğu liberalizme katkı dışında bir aktivite yaratmıyor. Bunun nedenini sorgulamadan bir çözüm yolu bulmanın da ne kadar zor olduğunu bilmek zorundayız.

Son sözü 'Demokrat Arkadaş'a bırakalım:

"Bugün gençliğin önünde çetin bir mücadele süreci vardır. Kuşkusuz böyle bir süreç; yeni kazanımlar, geri çekilmeler, hatta mevzi kaybetmeler ama taze bir solukla ve yeniden ileri doğru atılacak adımlarla sürüp gidecektir. Mücadeleyi bu iniş ve çıkışlarıyla bir bütün olarak görmek zorundayız." (Demokrat Arkadaş, Ekim 1987 Sayı:1)

Serkan Yaman